

**Memòria d'activitats del Consell
Regulador Andorrà del Joc
Any 2020**

31 de desembre del 2020

Índex general

1. Introducció	3
2. Consolidació normativa i desplegament reglamentari.....	4
i. Text consolidat de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar	4
ii. Reglament regulador de les llicències de classe C, C@, G i H, i de la llicència de classe I per exercir l'activitat relacionada amb aquestes llicències...	7
iii. Modificació del Reglament del joc del bingo	8
iv. Reglament regulador del Cos d'inspecció i del procediment sancionador del Consell Regulador Andorrà del Joc.....	10
3. Signatura del conveni amb SELAE i atorgament de les llicències de classe C i classe C@	11
4. Gestió, instrucció i atorgament de llicències d'exploració de jocs d'atzar	14
i. Llicència de classe A.....	15
ii. Llicència de classe B.....	19
iii. Llicència de classe C i classe C@	19
iv. Llicències de classe E.....	20
v. Llicències de classe F	22
vi. Llicències de classe I	23
5. Interdiccions d'accés al joc d'atzar.....	24
6. Campanya de difusió i comunicació.....	25
7. Comissions específiques	27
8. Projectes previstos per a l'any 2021	27

1. Introducció

Aquest ha estat un any assenyalat per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 i per totes les mesures excepcionals i urgents que s'han hagut d'adoptar, i que, directa o indirectament, afectaren la quotidianitat en tots els àmbits i sectors de la nostra societat. No obstant la situació, el Consell Regulador Andorrà del Joc no ha cessat la seva activitat, donant continuïtat al desenvolupament de llurs funcions i competències, regulant i controlant l'oferta i l'explotació dels jocs d'atzar al Principat d'Andorra.

Durant l'any 2020 ha estat notòria l'activitat desenvolupada pel Consell Regulador Andorrà del Joc, i ha resultat d'especial rellevància la culminació de dos projectes que s'havien iniciat els darrers exercicis; en primer lloc, la preceptiva signatura del conveni amb SELAE - *Sociedad Estatal Loterías y Apuestas del Estado* -, operador històric que fins a l'entrada en vigor de la Llei del joc comercialitzava els seus productes de joc d'atzar al Principat, i el consegüent atorgament de les llicències de classe C i classe C@ de conformitat amb el que està establert a la disposició addicional tercera del text refós de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar; i en segon lloc, l'atorgament de la llicència de classe A que autoritza la instal·lació i l'explotació d'un casino de joc al Principat d'Andorra. Aquests i altres projectes de caràcter més usual, desenvolupats pel Consell Regulador Andorrà del Joc, durant l'exercici 2020,

seran objecte d'una explicació més detallada al llarg dels punts que formen aquesta memòria.

En aquest sentit, el Consell Regulador Andorrà del Joc (CRAJ), amb la finalitat de donar compliment a les disposicions del text refós de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar (d'ara endavant, també anomenada "la Llei"), i més particularment a l'article 79, apartat 2, relatiu a les seves atribucions, passa a presentar la memòria d'activitats anual amb l'objectiu d'exposar i desplegar l'activitat desenvolupada, els reptes assolits durant l'any 2020, així com els projectes previstos per al proper any 2021.

2. Consolidació normativa i desplegament reglamentari

Tenint en compte el rellevant desplegament normatiu dut a terme pel Regulador del Joc els darrers anys, amb la finalitat de seguir donant compliment a les disposicions establertes a la Llei, a continuació s'exposen els textos desenvolupats aquest any 2020.

i. Text consolidat de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar

La Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar estableix la pràctica i l'explotació dels jocs d'atzar al Principat d'Andorra, tant del joc presencial com del joc en línia, i disposa l'autorització dels jocs mitjançant diferents

classes de llicències, segons l'explotació, la comercialització o la distribució que se'n faci i les activitats professionals vinculades. Defineix les polítiques de prevenció i tractament de la ludopatia en el marc legal del joc, destinades a evitar el joc excessiu o patològic i protegir els grups de risc, així com les mesures per lluitar contra el frau i el blanqueig de capitals. Constitueix, així, un marc jurídic definit i estructurat per a totes les disposicions relatives a les llicències d'explotació i les seves classes; les prohibicions i la protecció dels ciutadans i usuaris; l'entitat reguladora i de control del joc; les disposicions fiscals i les taxes per a la gestió administrativa del joc d'atzar, i les disposicions en matèria d'infraccions. Aquests i altres principis establerts en la Llei són objecte de diferents desenvolupaments reglamentaris.

La Llei va ser modificada per primera vegada l'any 2018 incorporant-hi les modificacions que dimanen de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, que introduïa canvis relacionats amb les disposicions de la pràctica de mesures de diligència deguda; la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, que modificava les disposicions específiques per a les persones amb discapacitat psíquica, i, finalment, la Llei 1/2018, de l'1 de març, del pressupost per a l'exercici del 2018, que disposava la consolidació de les modificacions efectuades mitjançant disposicions derogatòries o finals amb caràcter permanent per a les lleis de pressupostos dels exercicis

2016, 2017 i 2018, i que afectaven les taxes per a la gestió administrativa dels jocs d'atzar.

L'any 2020 es procedeix a la segona modificació de la Llei del joc, mitjançant l'elaboració d'un text consolidat, de conformitat amb el que està establert a la disposició final onzena de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020 i a l'article 116 del Reglament de Consell General.

La disposició final setena de la Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020 modifica la disposició addicional tercera de la Llei, que autoritza el CRAJ perquè estableixi convenis amb les entitats públiques i privades La Française des Jeux (FDJ), la Sociedad Estatal de Loterías y Apuestas del Estado (SELAE), la Organización Nacional de Ciegos Españoles (ONCE) i Loteries de Catalunya, i se'n disposin les escaients formalitats i els requisits per desenvolupar el procediment que cal seguir.

La mateixa Llei 2/2020, del 27 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2020, mitjançant la disposició final onzena, abans indicada, determina la delegació legislativa a favor del Govern perquè en els termes previstos a l'article 116 del Reglament de Consell General presenti els textos consolidats de les lleis que es modifiquen mitjançant disposicions derogatòries o finals amb caràcter permanent, d'entre les quals la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar.

Aquesta consolidació integra la legislació vigent en matèria de jocs d'atzar i ha permès l'harmonització d'apartats i lletres d'alguns preceptes, així com l'actualització de les disposicions addicionals, transitòries, derogatòries i finals de la Llei, de conformitat amb la normativa vigent. El text consolidat ha estat validat pel CRAJ i lliurat davant de la Secretaria General del Govern, el mes de desembre del 2020, a fi de donar tràmit a la seva presentació i aprovació per part del Consell General.

ii. Reglament regulador de les llicències de classe C, C@, G i H i de la llicència de classe I per exercir l'activitat relacionada amb aquestes llicències

La disposició addicional primera de la Llei determina que, per atorgar les llicències de classe C, C@, G i H cal, entre altres coses, desenvolupar per la via reglamentària les modalitats d'instrucció i l'examen de les sol·licituds de les llicències esmentades; els tipus de jocs d'atzar autoritzats; les disposicions en les quals aquests jocs d'atzar poden ser oferts al públic; les modalitats d'administració; els requisits relatius al tipus d'establiments susceptibles de ser autoritzats i el seu funcionament; les mesures de policia, supervisió i control dels establiments i el seu personal; les condicions requerides respecte a la solvència del sol·licitant, així com la seguretat de les operacions de pagament.

D'altra banda, la disposició addicional tercera determina que el CRAJ ha d'establir els convenis preceptius de comercialització dels productes de joc d'atzar amb les

diferents entitats públiques i privades que, fins a l'entrada en vigor de la Llei, portaven a terme aquesta comercialització sense regulació específica i de manera significativa. Aquests convenis amb les entitats considerades operadors històrics suposaran l'atorgament de les llicències de classe C i classe C@.

Per tal d'adequar l'explotació i la comercialització al Principat d'Andorra dels jocs d'atzar pur de sorteig i presortejats, entre els quals les loteries, i jocs mixtos d'atzar i habilitat d'apostes mútues esportives, hípiques o altres, i en compliment del que estableix la disposició final novena de la Llei, el Regulador ha procedit al desenvolupament de la norma reglamentària a fi de determinar amb detall les condicions i els procediments per obtenir les llicències de classe C, C@, G i H i la llicència de classe I per exercir l'activitat relacionada amb aquestes llicències. Aquest Reglament s'estructura en set capítols, distribuïts en quaranta articles, una disposició transitòria i una disposició final.

El Reglament regulador de les llicències de classe C, C@, G i H i de la llicència de classe I per exercir l'activitat relacionada amb aquestes llicències ha estat publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* (núm. 153, del 23 de desembre del 2020).

iii. Modificació del Reglament del joc del bingo

Per decret de data 28 de desembre del 2016, publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el 4 de gener del 2017, el Govern va aprovar el Reglament del joc del bingo. Aquest Reglament, que es va desenvolupar per mandat legislatiu i

de conformitat amb les disposicions de la Llei, s'estructura en deu capítols, dos disposicions transitòries, una disposició derogatòria i un annex, i cerca regular l'explotació de l'activitat del joc del bingo, des del règim d'atorgament de la llicència de classe B, passant per l'exercici de l'activitat del joc del bingo, el funcionament del joc del bingo tradicional i el del joc del bingo interconnectat, els requisits i criteris d'homologació, exportació i destrucció dels equipaments de jocs d'atzar, el personal al servei de les sales de bingo i, finalment, i no gens menys important, la publicitat i el joc responsable.

Des que va entrar en vigor fins a l'actualitat, l'explotació d'aquesta modalitat de joc d'atzar ha experimentat una notable evolució i adaptabilitat en el que es refereix al dinàmic desenvolupament i innovació tecnològics en matèria d'equipaments de jocs d'atzar, cosa que ha donat lloc a l'homologació de nous models de joc, incloent-hi per primera vegada al Principat equipaments de joc multi-posició.

Per aquest motiu, s'ha considerat necessària la modificació del Reglament del joc del bingo, a fi d'adaptar-lo a les circumstàncies actuals, sempre des de la perspectiva garantista quant a l'aplicació de polítiques preventives destinades a evitar el joc excessiu o patològic, en avinença amb la comesa del Regulador del Joc. Aquesta modificació versa principalment sobre la introducció de disposicions que aborden l'explotació del joc del bingo, i en particular de les màquines recreatives amb premi programat instal·lades a les sales de bingo, des d'una perspectiva integral de joc responsable. Subsidiàriament es modifiquen certs

paràmetres quant a l'obtenció de la llicència de classe I, per part del personal al servei de les sales de bingo.

El text de modificació del Reglament és conclòs, però en resta pendent la proposta d'aprovació. El CRAJ ha considerat ajornar la dita proposta per al proper exercici atès que, amb motiu de les circumstàncies derivades de la pandèmia, les sales de bingo autoritzades al Principat han hagut de romandre tancades des del mes de març d'enguany fins a l'actualitat.

iv. Reglament regulador del cos d'inspecció i del procediment sancionador del Consell Regulador Andorrà del Joc

El CRAJ, com a organisme de control del joc d'atzar, exerceix la inspecció dels jocs d'atzar, dels operadors i dels establiments de jocs d'atzar, i participa en la lluita contra el joc il·legal i contra el frau en matèria de jocs d'atzar.

La garantia del desenvolupament eficient de les seves potestats d'enquesta i inspecció sols esdevé efectiva si s'exerceix de conformitat amb les disposicions legals i reglamentàries que s'estableixin a aquests efectes, davant la constatació de tota transgressió legal. Per aquesta raó, en compliment de la disposició final novena de la Llei, el Regulador ha procedit al desenvolupament de la norma reglamentària.

El projecte de text del reglament regulador del cos d'inspecció i del procediment sancionador del Consell Regulador Andorrà del Joc es va iniciar a finals de l'exercici 2019 i s'ha perllongat durant l'exercici 2020; actualment es troba en fase de revisió i conclusió, i se'n preveu l'aprovació i l'entrada en vigor el primer semestre de l'any 2021.

3. Signatura del conveni amb SELAE i atorgament de les llicències de classe C i classe C@

La disposició addicional tercera de la Llei estableix la signatura de convenis entre el Regulador Andorrà del Joc i els operadors que històricament, fins a l'entrada en vigor de la Llei del joc, comercialitzaven els seus productes al Principat d'Andorra. Tal com s'ha esmentat al llarg d'aquesta memòria, aquests convenis han de regular la continuïtat de la comercialització dels dits productes i impliquen l'atorgament de la llicència de classe C i classe C@.

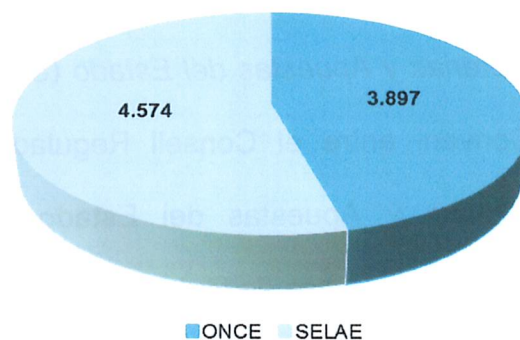
Enguany, després de cinc anys de negociacions, el CRAJ ha assolit una fita històrica, la signatura del preceptiu conveni de comercialització amb l'operador *Sociedad Española Loterías y Apuestas del Estado* (SELAE), el 12 de novembre del 2020. Aquest Conveni entre el Consell Regulador Andorrà del Joc i la *Sociedad Estatal Loterías y Apuestas del Estado* relatiu a l'organització i l'explotació dels jocs d'atzar i apostes de titularitat de la SELAE en territori andorrà suposa l'atorgament de les llicències de classe C i classe C@, i SELAE ha

esdevingut operador de categoria 3. El text ha estat publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* (núm. 153, del 23 de desembre del 2020).

Durant els darrers anys, en el transcurs de les negociacions d'aquests convenis, es va establir una mesura provisional i transitòria declarativa de les loteries introduïdes en territori andorrà per comercialitzar-les. Aquesta mesura, adoptada des de l'1 d'agost del 2016, es va establir amb la finalitat d'obtenir la informació necessària per comptabilitzar l'entrada dels productes de joc d'atzar tant de SELAE com de la ONCE, així com la informació relativa als establiments que comercialitzen aquests productes al Principat d'Andorra.

Des de l'1 d'agost del 2016 fins al 31 de desembre del 2020 aquesta mesura provisional i transitòria declarativa persisteix, i s'han comptabilitzat **8.471** declaracions, de les quals **3.897** corresponen a productes de ONCE i **4.574** a la loteria espanyola de SELAE.

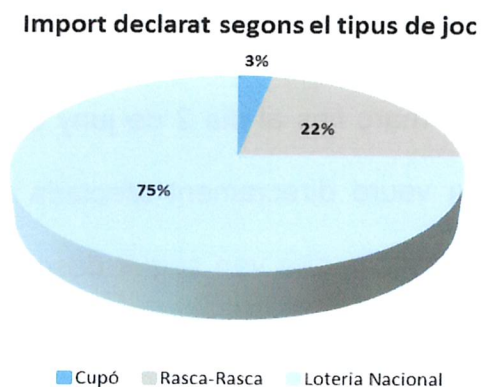
Nombre de declaracions del 2016 al 2020

El nombre d'establiments que comercialitzen aquests productes, segons les declaracions presentades, es quantifica en **357**, i com es pot observar en el quadre següent, dels 357 establiments, 267 comercialitzen només loteria nacional espanyola; el nombre restant d'establiments ven un o diversos dels productes que es comercialitzen al Principat de titularitat de la ONCE, SELAE i Loteria de Catalunya.

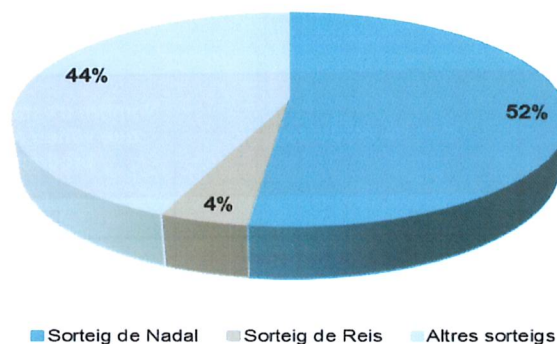
Tipus de productes	Nombre d'establiments que venen aquests productes
Loteria Nacional	267
Cupó + Rasca + Loteria Nacional	38
Rasca + Loteria Nacional	17
Rasca-Rasca	13
Cupó + Rasca-Rasca	10
Cupó + Loteria Nacional	8
Loteria de Catalunya	4
TOTAL:	357

Segons les declaracions efectuades pels establiments, es poden observar els diferents tipus de joc amb la distribució següent:

En l'àmbit de la loteria nacional espanyola, cal destacar la importància dels sorteigs celebrats el 22 de desembre del 2020 i el 6 de gener del 2021, i que representen aproximadament un **56%** de la loteria declarada i comercialitzada al Principat d'Andorra durant aquest exercici.

**Declaració de Loteria Nacional Espanyola
segons la data de sorteig 2020**

4. Gestió, instrucció i atorgament de llicències d'exploració de jocs d'atzar

Ateses les circumstàncies viscudes per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 i les mesures excepcionals i urgents que s'han hagut d'emprar, les dependències del CRAJ van haver de romandre tancades al públic des del dia 18 de març fins al dia 2 de juny del 2020. No obstant això, la seva activitat no es va veure directament afectada ni suspesa pel que fa als serveis tècnics i administratius, que van seguir desenvolupant les seves tasques mitjançant el teletreball.

El CRAJ va seguir garantint l'atenció a l'administrat, facilitant les eines escaients per a la tramitació de sol·licituds de llicències de jocs d'atzar, atenent les consultes formulades o qualsevol altra gestió relacionada amb el joc i la seva explotació al Principat d'Andorra, i donant cobertura diària a l'horari d'atenció al públic establert, mitjançant permanència telefònica i via correu electrònic.

En el marc de la instrucció i l'atorgament de les classes de llicències relatives a les diverses modalitats de jocs d'atzar establertes en la Llei, l'any 2020 el CRAJ ha instruït i atorgat **151** llicències: **1** llicència de classe A, **1** llicència de classe C i C@, **130** llicències de classe E, **13** llicències de classe F i **6** llicències de classe I.

Cal fer esment que, tal com s'indica en la introducció que encapçala aquesta memòria, el Regulador ha donat continuïtat a l'expedient de la llicència de classe A durant pràcticament tot el primer semestre, fins que es va atorgar el mes de setembre d'enguany. A continuació fem un resum detallat de la instrucció i l'atorgament de la llicència de classe A, que autoritza la instal·lació i l'explotació d'un casino de joc al Principat d'Andorra.

i. Llicència de classe A

Adjudicat el concurs, la representació de la societat Jocs, SA, que va resultar adjudicatària, va presentar la sol·licitud de llicència de classe A, mitjançant la qual sol·licitava l'explotació d'un casino de joc al Principat d'Andorra. Així, es va iniciar

la segona fase del procediment, per a l'atorgament de l'esmentada llicència. Aquesta sol·licitud i la documentació que l'acompanyava van ser objecte d'una acurada anàlisi, a fi de comprovar l'acompliment del que està establert a les disposicions del text refós de la Llei i al Reglament del casino de joc, del 23 de novembre del 2016.

La instrucció de l'expedient va concloure inicialment amb un informe datat el 28 de gener del 2019, el qual es va sotmetre a consideració i aprovació del Consell d'Administració del CRAJ, òrgan col·legiat de l'entitat, que va proposar el refús de l'atorgament de la llicència sol·licitada. El 30 de gener del 2019, el Consell d'Administració del CRAJ va resoldre desestimar la sol·licitud i denegar a la mercantil Jocs, SA l'atorgament de la llicència de classe A, en no reunir les condicions legals ni reglamentàries previstes per la normativa vigent, així com pel que disposa el plec de bases. Finalment, contra l'esmentada resolució, Jocs SA va interposar recurs administratiu davant del Govern del Principat d'Andorra, en data 27 de febrer del 2019.

El 26 de juny del 2019 el Govern va acordar estimar parcialment el recurs interposat per la mercantil contra la resolució del Consell d'Administració del CRAJ abans referenciada, va anul·lar la dita resolució i va ordenar a l'entitat reguladora: restablir les actuacions a un moment concret del procediment, en els termes de l'article 111 del Codi de l'Administració; concedir a la recurrent el tràmit d'examen de l'expedient i al·legacions al moment procedimental oportú, d'acord

amb l'article 120 del Codi de l'Administració, i finalment, resoldre tot seguit el procedent sobre la sol·licitud de llicència, en funció del que s'hagués efectivament esmenat per part de la licitadora adjudicatària.

A fi de donar compliment a la resolució del Govern, el CRAJ va restablir les actuacions al moment processal oportú, i va requerir oportunament a la mercantil Jocs, SA. Dins el termini establert a aquest efecte, la interessada va presentar prop de les dependències del CRAJ un escrit de manifestacions, apurant el requeriment formulat per aquesta entitat.

Ateses les consideracions exposades, i disposant dels elements suficients per poder resoldre sobre la sol·licitud objecte d'estudi, el CRAJ va comunicar a la mercantil la finalització de la instrucció de l'expedient administratiu relatiu a la sol·licitud de llicència de classe A, i la disposició del termini de deu dies per informar-se de l'estat del mateix expedient, per al·legar allò que estimés pertinent i per presentar els documents i justificacions que cregués necessaris per a la resolució de l'afer, en compliment del que es va establir segons la resolució del Govern abans referenciada. En data 27 de novembre del 2019, la representació de Jocs, SA va presentar un nou escrit de manifestacions amb nous documents i amb la formulació d'esmenes al seu propi projecte.

Per acord del Consell d'Administració del CRAJ, el 18 de febrer del 2020 es va desestimar la sol·licitud núm. 0155-2018, presentada en data 18 de juliol del 2018, per la societat Jocs, SA, i es va refusar l'atorgament de la llicència de classe A.

Contra aquesta resolució del Consell d'Administració del CRAJ, que refusava l'atorgament de la llicència de classe A a l'adjudicatària, Jocs, SA va interposar recurs administratiu davant del Govern, el 18 de març del 2020.

El Govern, en data 26 d'agost del 2020, va acordar estimar el recurs interposat per la societat Jocs, SA contra la resolució del Consell d'Administració del CRAJ de data 18 de febrer del 2020, i va ordenar al Regulador del Joc perquè procedís a resoldre l'atorgament a Jocs, SA de la llicència de classe A per instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra, en els termes previstos en el Decret del 23 de novembre del 2016 pel qual s'aprova el Reglament del casino de joc.

Finalment, per acord del Consell d'Administració de data 4 de setembre del 2020, el CRAJ acorda resoldre favorablement la sol·licitud i atorgar una llicència de classe A amb número A-1/20 a la mercantil Jocs, SA, en virtut de l'adjudicació efectuada en data 28 de juny del 2018, a efectes d'instal·lar i explotar un casino de joc al Principat d'Andorra.

ii. Llicència de classe B

Amb motiu de l'atorgament de la llicència de classe B a la mercantil Expojoc, SA, en data 28 de novembre del 2017, i en compliment de l'article 16 del plec de bases per a la licitació d'una llicència de classe B per a l'explotació d'un bingo al Principat d'Andorra, l'operador ha de presentar anualment, davant del Regulador, una memòria justificativa de l'acompliment dels compromisos adquirits, dels requisits mínims establerts, així com de les millores proposades en fase de licitació, i que van ser objecte de valoració a efectes de l'adjudicació de l'esmentada llicència. Havent estat superat el segon exercici des de l'atorgament de l'esmentada llicència, la representació de la mercantil Expojoc, SA va presentar prop de les dependències del CRAJ el respectiu informe anual o memòria justificativa de la seva activitat relativa a l'exercici 2019, i que ha estat objecte d'anàlisi per part del Regulador, durant aquest exercici 2020.

Aquesta memòria ha estat analitzada mitjançant el corresponent informe jurídic i comptable, on es recull el grau d'acompliment dels compromisos assumits per l'operador durant l'oferta presentada en fase de licitació, així com el correcte funcionament de la llicència atorgada, durant el segon any de vigència, l'any 2019.

iii. Llicència de classe C i classe C@

El 12 de novembre del 2020, va tenir lloc l'atorgament d'una llicència de classe C i classe C@ a la Sociedad Estatal Loterías y Apuestas del Estado (SELAE) amb

motiu de la signatura del conveni entre aquesta entitat i el Consell Regulador Andorrà del Joc, el Conveni entre el Consell Regulador Andorrà del Joc i la Sociedad Estatal Loterías y Apuestas del Estado relatiu a l'organització i l'explotació dels jocs d'atzar i apostes de titularitat de la SELAE en territori andorrà.

L'atorgament de la llicència de classe C i classe C@ es va formalitzar de conformitat amb el que està establert a la disposició addicional tercera de la Llei, així com pel que disposa l'acord primer del conveni abans referenciat.

iv. Llicències de classe E

El nombre d'autoritzacions de les llicències de classe E ha experimentat una davallada global del 25%, passant de les 177 llicències atorgades durant l'exercici 2019 a les 130 d'enguany; les modalitats del "concurs amb intervenció d'atzar" i les "rifes" són les que han acusat un descens més gran, un 80%. Pel que fa a les "loteries de promoció o publicitàries", han experimentat un descens del 15%, i quant al nombre de llicències atorgades de la modalitat de "participacions de loteria", s'ha mantingut.

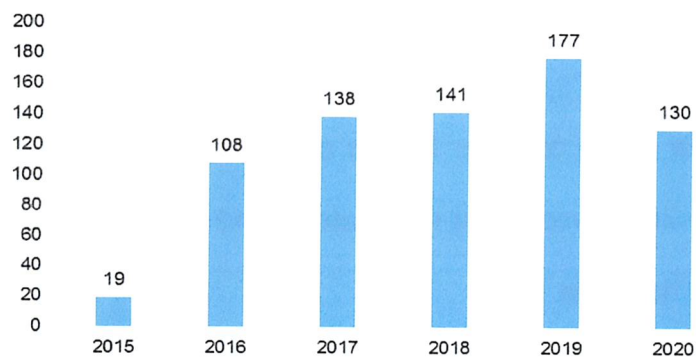
El nombre de llicències atorgades en les diferents modalitats durant l'any 2020 ha estat:

- 3 en la modalitat de concursos amb intervenció d'atzar
- 3 en la modalitat de rifes
- 7 en la modalitat de participacions de loteria
- 117 en la modalitat de loteries de promoció o publicitàries

Llicències de classe E atorgades el 2020 per modalitat

Històric llicències classe E

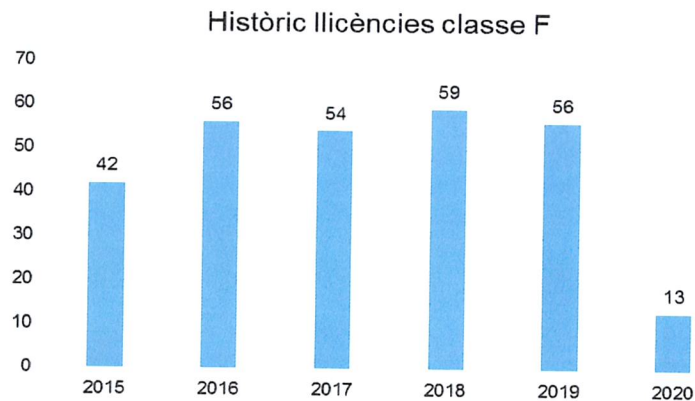

v. Llicències de classe F

L'any 2020, l'atorgament de les llicències amb finalitat de celebrar rifes benèfiques i quintos tradicionals ha davallat notablement, en comparació amb exercicis anteriors, amb motiu de les mesures de confinament i distanciament social adoptades arran de la situació sanitària provocada per la pandèmia.

Analitzats els exercicis anteriors, s'observa que durant l'any destaquen principalment dos períodes per a la pràctica i l'explotació d'aquestes modalitats de jocs d'atzar. El primer període té lloc durant l'esdeveniment de la Fira d'Andorra, en què els centres educatius exploten les rifes benèfiques; el segon, durant l'època de Nadal, quan es practiquen els quintos tradicionals promoguts per les diverses associacions de pares d'alumnes dels centres escolars i les associacions de la gent gran de les cases pairals, que, tal com estableix la norma, sols es poden desenvolupar durant el període comprès entre l'1 de desembre i el 15 de gener.

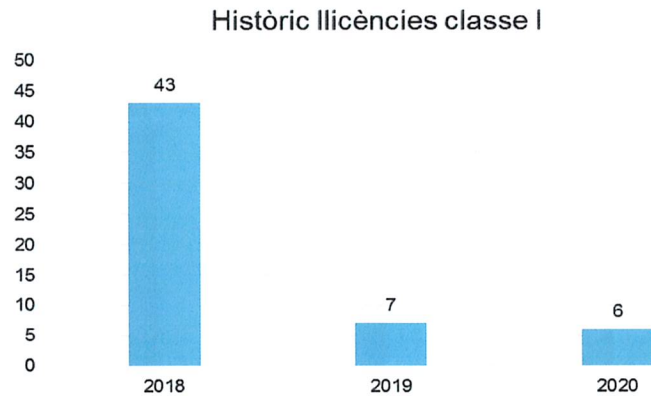
Enguany, ni s'ha pogut celebrar la Fira d'Andorra ni els quintos tradicionals; per tant, aquest any 2020 únicament s'han atorgat **13** llicències per a l'explotació de la modalitat de rifa benèfica.

vi. Llicències de classe I

Pel que respecta a la gestió, la instrucció i l'atorgament de llicències de classe I, aquest exercici 2020 el CRAJ ha instruït i atorgat **6** llicències d'aquesta classe. Actualment, aquesta classe de llicències es concedeix únicament a les persones que exerceixen qualsevol activitat professional relacionada amb els jocs d'atzar regulats i explotats amb la llicència de classe B, sales de bingo.

En comparació amb l'exercici anterior, el nombre de llicències atorgades es manté estable, tenint en compte que des del mes de març d'enguany les sales de bingo han restat tancades sense poder desenvolupar la seva activitat habitual, el joc del bingo tradicional, i únicament hi ha accés a les màquines de videobingo i màquines recreatives amb premi programat, amb motiu de l'acompliment de les mesures sanitàries adoptades per raó de la pandèmia.

5. Interdiccions d'accés al joc d'atzar

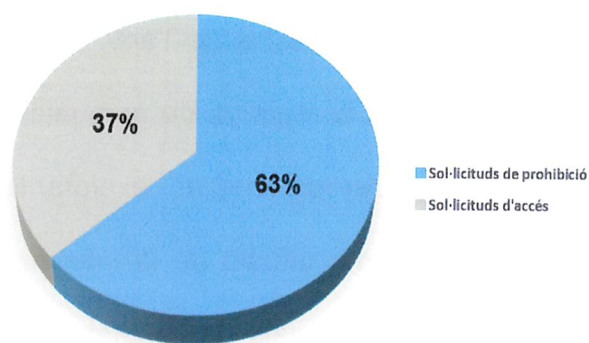
En relació amb les interdiccions d'accés a les sales de joc del bingo, el CRAJ gestiona les sol·licituds de prohibició i accés a les sales de joc a petició pròpia de l'interessat, a criteri mèdic o en aplicació d'una resolució judicial o administrativa específica.

El Registre General d'Interdiccions d'Accés al Joc d'Atzar recull de forma automatitzada les dades de les persones que tenen prohibit l'accés a les sales de joc, amb motiu d'una de les causes abans esmentades, i facilita a les sales de joc l'accés immediat a la informació necessària per conèixer les prohibicions d'entrada referides als seus establiments i, així, poder-les fer efectives.

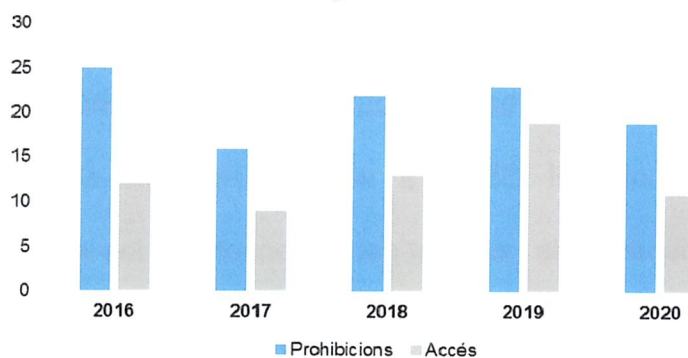
Ateses les circumstàncies actuals, i que s'han mantingut durant tot l'exercici, tant en l'àmbit sanitari com en l'econòmic es constata una tendència estable en comparació amb el nombre de sol·licituds d'exercicis anteriors; així, l'any 2020

s'han enregistrat **19** prohibicions voluntàries i **11** sol·licituds d'accés a les sales de bingo.

Sol·licituds de prohibició/accés any 2020

Històric sol·licituds prohibició/accés sala de bingo d'Andorra

6. Campanya de difusió i comunicació

En concordança amb les seves atribucions, el CRAJ ha mantingut la seva funció d'assessorament en matèria de joc i ha donat resposta a les consultes formulades segons l'aplicació de la legislació vigent en matèria de jocs d'atzar; cal destacar

les relacionades amb l'explotació de llicències, la venda de productes de loteria o les adreçades a una possible implantació i desenvolupament del joc en línia al Principat d'Andorra.

En aquest sentit, durant l'últim trimestre de l'any, i amb motiu de les festivitats nadalenques, s'ha preparat una campanya de comunicació que tenia per objecte difondre el procediment per poder regularitzar i explotar les rifes de les cistelles de Nadal. A fi de garantir la màxima difusió de la informació, s'ha optat per dur a terme publicacions a les xarxes socials de l'entitat i fer una enquesta prop dels distribuïdors susceptibles de comercialitzar les cistelles de Nadal destinades a ser rifades; això ha permès establir un contacte més proper entre el teixit comercial i el Regulador i ha facilitat la creació d'una base de dades.

La bona entesa amb què s'ha percebut la difusió de la informació a través de les xarxes socials incita el CRAJ a seguir disposant d'aquest mitjà com un complement indispensable i eficient per desenvolupar les seves funcions.

CRAJ

Teniu un comerç i voleu rifar una cistella de nadal?

Des del Consell Regulador Andorrà del Joc us informem sobre tota la documentació necessària per obtenir la corresponent llicència.

CRAJ

Per realitzar aquest sorteig la llicència és obligatòria

Aquesta consisteix en una sol·licitud de llicència de classe E que la podeu trobar a la pàgina web www.craj.ad (apartat **Impresos** i sol·licituds).

Aquesta es correspon a l'impres *Concursos amb intervenció d'atzar, rifes, participacions de loteria i loteries de promoció o publicitàries.*

Les cistelles o lots de nadal s'emmarquen dins de la modalitat de joc anomenada la **Rifa**.

7. Comissions específiques

Malgrat les circumstàncies i dificultats sobrevingudes amb motiu de la pandèmia sanitària, l'any 2020 les comissions específiques que han de vetllar pel "*Joc responsable, l'addicció al joc i la protecció dels grups de risc*" i per "*l'Ordre públic, la lluita contra el frau i el blanqueig de capitals*" han seguit desenvolupant les respectives recomanacions a fi de donar continuïtat als projectes iniciats en l'exercici anterior. Durant els mes d'octubre i novembre, aquestes comissions han dut a terme reunions internes a fi de tractar els temes més rellevants i inherents a les seves matèries, per a les quals estan facultades.

8. Projectes previstos per a l'any 2021

Per al proper exercici 2021 el CRAJ, en el desenvolupament de les seves competències, seguirà donant continuïtat a les tasques de difusió en matèria de joc i joc responsable, aplicant les mateixes directrius amb què ha treballat fins ara, i així mateix preveu desenvolupar els projectes següents:

En l'àmbit legislatiu es preveu seguir donant compliment a les disposicions normatives amb el consegüent desenvolupament:

- L'aprovació del reglament de modificació del Reglament del joc del bingo;
- L'aprovació del reglament regulador del Cos d'inspecció i del procediment sancionador;

- La proposta de modificació de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar.

Amb especial rellevància, es preveu donar continuïtat a l'anàlisi documental per al desplegament normatiu i reglamentari tant del joc en línia, llicència de classe D@, com de la implementació d'una loteria nacional al Principat d'Andorra, tal com preveu la disposició addicional setena de la Llei.

Finalment, en l'àmbit de la comercialització de les loteries, es preveu concloure el procés de ratificació i signatura dels preceptius convenis amb les entitats Organización Nacional de Ciegos Españoles (ONCE) i Loteries de Catalunya.

Andorra la Vella, 31 de desembre del 2020

Xavier Bardina
Director general

CRAJ
CONSELL REGULADOR
ANDORRÀ DEL JOC